

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Uredništvo za Trst:
Ulica Valdirivo 35/II., Tel. 29210

Poštno ček. račun: štev. 9-12410
Cena: Posamezna štev. L 20
Naročnina: Mesečna L 85
Za inozemstvo: Mesečno L 150

Leto III. - Štev. 16

Gorica - 19. aprila 1951 - Trst

Izhaja vsak četrtek

ANGLIJA IN AMERIKA

Strah pred sovjetsko napadalnostjo je prisilil Anglijo in Ameriko da podzamenta vrsto obrambnih ukrepov, ki naj bi preprečili nadaljnjo ekspanzijo komunizma v svetu. Najvažnejši člen v vrsti teh ukrepov je pač ustanovitev atlantskega pakta. Slednji ni bil sklenjen zgolj iz protikomunističnega idealizma, temveč zato, ker se vse podpisnice čutilo neposredno ogrožene po komunizmu. To nam potrjuje tudi vsa zavezniška politika zadnjih let. Logični vzrok je bilo tudi dejstvo, da je hotel Zpad postaviti neko mejo nadaljnjemu sovjetskemu osvajanju, ki je postajalo z dneva v dan bolj brezobzirno. Zavezniški činitelji so končno spoznali cilj sovjetskega imperializma in si ne delajo več utvar kot nekoč Roosevelt. Kdor pozna bistvo komunistične ideologije, se v polni meri zaveda, da je njen končni cilj nadvlada nad celim svetom. Danes je vsakomur dovolj jasno dejstvo, da je komunizem v borbi za dosego svojega cilja popolnoma brezobziren. Trenutni kompromisi s Sovjeti, služijo samo komunizmu, kajti v nasprotnem primeru bi jih Sovjeti sploh ne delali. Dober vzgled nam je zadnja svetovna vojna in sploh komunistična politika od svojega početka do današnjih dni. Čudno se nam zdi dejstvo, da so se tega zavedali naši slovenski politiki že v času, ko so še verjeli sposobni angleški in ameriški politiki v iskrenost komunističnih prvakov ter so vodili svetovno politiko tako pogubno, da trpi vsled njihove zmote na milijone ljudi tam pod železnim zastorom. Seveda je to pravi makjavelizem Anglije in tudi še politično nespretnost Amerike, ki sta mislili, da rešujeta svetovni mir z ugoditejvo komunističnim zahtevam. Žal sta s tem vedno bolj podžigali sovjetski imperializem v vsej njegovi brezobzirnosti. Zgodovina nas uči, da kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. In to se bo tudi zgodilo Angliji in Ameriki, če ne bosta voljni popraviti storjene krivice. Če je komu Bog poveril vodilno nalogo v svetovni politiki, naj jo ta uporablja ne samo v lastno, temveč v korist celotnega človeštva. Današnja dolžnost Zapada je ne samo samobramba, temveč tudi delo za odrešenje vseh narodov, tudi Slovencev, Hrvatov, Srbov in pa še posebej nesrečnega ruskega naroda izpod komunistične tiranije. Samo tako bo popolnoma zadoščeno toliko pogazeni pravici.

Prepričani smo, da se posebno Amerika tega v polni meri tudi zaveda. Saj so v njo uprte oči vsega bodisi zaslužnjega, kakor tudi še svobodnega človeštva. Vsakdo že lahko ve, da v tem idejnem konfliktu ni srednje poti. Ali za svobodo, ali pa za komunizem. Tu se bije boj na življenje in smrt. Nekdo bo moral najnujno kloniti. Mi pa dobro vemo, da bo končna zmaga naša, kajti z nami je Bog, ki ne bo nikdar dopustil, da njegova Cerkev utone v vodah brezbožnega komunizma. Če se bo Amerika držala načel Kristusove Cerkve, se ji ni treba bati bodločnosti. Vsekakor bodimo pripravljene na velike dogodke, ki bodo res veliki, kajti potom njih bo premagan največji dosedanji sovražnik krščanstva, to je brezbožni komunizem.

Kaj se skriva za Mac Arthur-jevo odslovitvijo

Odstavitev generala Mac Arthurja je dogodek, ki zanima ves svet, predvsem pa Združene države same in Daljni Vzhod. Kakšno mesto si je odstavljeno general pridobil na Japonskem in na Koreji, je razvidno iz slovesa, ki so mu ga priredili Japonci in vojaki na Koreji. Ko se je vkrcal v letalo, ki ga je poneslo domov v Združene države, se je od generala poslovilo dva milijona Japoncev. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je bil ravno Mac Arthur oni, ki je pred šestimi leti strl japonsko vojno moč po štiriletnem boju in hudem bombardiranju japonskih mest; da je Mac Arthur vkorakal kot zmagovalce v Tokio in od tam vladal Japonski skoro kot kak rimski prokonzul šest let. Kljub temu se je od generala poslovil pred odhodom sam japonski cesar in, kot smo rekli, tudi dva milijona ljudstva. To dejstvo nam dovolj pove, kakšen mož je general Mac Arthur, če si je znal pridobiti v toliki meri naklonjenost premaganih Japoncev. Njegovi vojaki na Koreji so se s prav tako težkim srcem poslovili od starega poveljnika, ki jih je znal, tudi preko porazov, voditi do vedno novih zmag.

Prav tako so v domovini pripravili in še pripravljajo velike slavnosti vračajočemu se generalu. Posebno sta se hoteli postaviti mesti San Francisco v Kaliforniji in pa New York, ki sta obe sklenili pripraviti nadvse veličasten sprejem. Ameriški senat in parlament pa sta povabila Mac Arthurja, naj pride v Washington na poročanje o razmerah na

Dolarji za oborožitev Jugoslavije

Pretekli teden je slovenska OF praznovala desetletnico obstoja, torej svoj »decennale«. Prav za to priložnost smo iz Beograda izvedeli zanimivo vest: Kardeljev namestnik Vlahovič je uradno priznal, da je Jugoslavija zaprosila za orožje pri zapadnih državah. Anglija je med tem že odgovorila, da je pripravljena dati orožje, če soglašajo s tem tudi Združene države. — In te soglašajo, kajti Truman je že obvestil senat, da bo poslal Jugoslaviji orožja za devetindvajset milijonov dolarjev. — Kaj pomeni to? To pomeni, da so jugoslovanski titovci stopili na pot tolikokrat preklete

Trygve Lie na Balkanu

Trygve Lie je bil pretekli teden v Jugoslaviji in je nato odšel v Grčijo. V Beogradu so ga sprejeli z velikimi častmi, kot že dolgo ne kakega zapadnega diplomata. Lie je v jugoslovanski prestolnici imel razgovore z različnimi ministri in tudi s Titom, tik predno je ta odpotoval nekam na zdravljenje, kot so povedali v Beogradu. Trdijo namreč, da maršal Tito boleha na jetrih. V tem primeru sta sedaj odsotna iz Beograda zaradi bolezni Tito in Kardelj, ki se še vedno zdravi v Sloveniji. Trygve Lie je dal zelo laskave izjave o Jugoslaviji najbrž zato, ker je sam socialist in mu je ugajalo, ker je povsod videl napis: »Mi gradimo socializem!« Če bi bil pogledal od bliže, kakšen je ta socializem, bi odnesel iz Beograda drugačne vtise.

Daljnem Vzhodu. Mac Arthur je povabilo sprejel in v drugi polovici tega tedna je določeno, da bo imel napovedani govor. Republikanci, ki štejejo generala Mac Arthurja za svojega, skušajo izrabiti sedanjí položaj sebi in prid in zato povečini ostro napadajo predsednika Trumana, ker je generala odstavil. Truman in njegovi sodelavci pa ne ostajajo dolžni in tako se že dva tedna vršijo ostre polemike po časopisih in po radiu med obema skupinama.

Zakaj je prišlo do odstavitve poveljnika Mac Arthurja? Če se oziramo na izjave predsednika Trumana, je on generala odstavil, ker se ni ujemal s politikom, ki jo je vodila vlada v Washingtonu in ki je šla za tem, da se spor na Koreji omeji in v nobenem primeru ne razširi na Kitajsko, kajti to bi pomenilo začetek tretje svetovne vojne, ki je Amerikanci na noben način nočejo. Mac Arthur se s to politikom ni ujemal, ker je po svojih izjavah hotel zanesti vojno tudi v Mandžurijo in na Kitajsko s pomočjo Čangkajškovih vojakov. V tem primeru bi bil predsednik Truman žrtvoval Mac Arthurja, da ohrani mir.

Mac Arthurjevi zagovorniki pa sodijo drugače. General, trdijo tili, ni iskal razširjenja spora na Daljnem Vzhodu, temveč je hotel le obračunati s komunizmom in upejlati trajen mir na tem delu sveta, ker ve prav dobro, da s komunizmom ni mogoča nobena trajna poravnava. V 15 letih, ki jih je preživel na Daljnem Vzhodu, je do dobra

spoznal tamkajšnje razmere in uvidel, da so komunisti trajna nevarnost za mir. Zato je hotel z njimi obračunati in bi se pri tem ne pomišljal uporabiti Čangkajšeka, da bi zrušil komunistični režim tudi na Kitajskem. Tu pa je, kot povedano, prišel v navzkrižje z načrti washingtonske vlade in generalnega štaba in je vsled tega bil odžagan.

Je gledanje predsednika Trumana in njegove vlade pravilno? Težko odgovoriti. Po zadnjih vesteh bi bilo v toliko pravilno, da so sedaj kitajski komunisti postali bolj popustljivi in da so baje ponudili predloge za premirje. Vendar bi se v Washingtonu in tudi v Londonu

Nemiri na Vzhodu

Zadnje tedne je pomladansko sonce zbudilo vzhodna ljudstva, da so se začeli nemiri v celi vrsti dežel. Na meji med Sirijo in Izraelom so se stekli. Sirci so pobili nekaj židovskih mejnih stražnikov. Židje so pa bombardirali neko sirsko vas. Spor je prišel pred Varnostni svet, ki išče sedaj salomonske razsodbe.

V sosednji Perziji so se zopet pojavili nemiri na jugu v krajih, kjer črpajo črno zlato petrolej. V Abadanu, ki je središče petrolejske industrije v južni Perziji, so začeli stavkati. Pri tem so nastali nemiri in pobili so štiri Angleže. Zaradi tega je angleška vlada poslala v perzijski zaliv tri vojne ladje. Perzijski ministrski predsednik pa je Angleže posvaril, da bi izkrcanje angleških vojakov na perzijsko zemljo lahko imelo zelo usodne posledice, imelo bi namreč lahko za posledico vstop sovjetskih čet v Perzijo s severa. Smveto zato biti prepričani, da se bodo Angleži desetkrat premislili, predno bodo tvegali kaj takega.

Zaradi Kašmira se Indija in Pakistan še vedno lasata. Varnostni svet s svojimi posredovalnimi predlogi ni mogel do sedaj ničesar doseči, ker se jim Indija upira.

Malo bolj na Vzhod od Kašmira pa je Nepal, kjer so bili nemiri že

Bevin je umrl

Pred tednom dni je umrl bivši angleški zunanji minister Bevin, ki je šele pred kratkim odstopil kot zunanji minister zaradi slabega zdravja. Umril je nenadoma za srčno kapjo.

Pokojni minister je imel 70 let. Njegov oče je bil kmečki delavec, ki je umrl še pred otrokovim rojstvom. Mati je bila babica in je prav tako umrla, ko je bil fantič še mlad. Zato je moral že zelo zgodaj na delo, najprej na kmetiji, od 13. leta pa v Bristolu, kjer je pomival krožnike, nato pa postal konjski voznik.

Njegova pot navzgor se je začela, ko je z 20 leti postal tajnik »Odbora za pravico do dela« bristolskih brezposelnih delavcev. Pozneje se mu je posrečilo, da je številne manjše sindikate združil v najmočnejšo angleško sindikalno skupino »Transport and General Workers Union«, ki jo je vodil 18 let kot glavni tajnik. Leta 1921 je z grožnjo splošne stavke prisilil tedanjjo angleško vlado, da je opustila vojaški nastop zoper Sovjete v Rusiji.

iz zgodovine zadnjih desetih let nekaj lahko naučili: s komunisti kompromisi niso mogoči. S kompromisi so hoteli rešiti Poljsko in so poslali tja Mikołajčika; s kompromisom so med vojno hoteli rešiti demokracijo v Jugoslaviji in so skovali sporazum Tito-Subašić; prav tako so hoteli reševati svobodo na Češkoslovaškem in na Ogrskem in drugod. A povsod je bil uspeh isti: zmaga komunizma. Tudi na Kitajskem so poskušali kmalu po vojni, ko je prišel tja general Marshall, da pomaga do sporazuma med Čangkajšekom in Maočetungom. Pomagal je, toda tako, da so po njegovev odhodu kmalu prišli na oblast komunisti. To bi Anglosaksonci danes lahko vedeli. Zato je Trumanova odstavitev Mac Arthurja vse obsodbe vredna, če je to storil, da bi laže prišlo do kompromisnega miru s komunisti na Daljnem Vzhodu.

Revizija italijanske mir. pogodbe

Minister Sforza je začel precej obširno akcijo za revizijo ital. mirovne pogodbe. V zasebnih pogovorih in pismih je pri zapadnih treh velikih vložil veliko truda v ta namen. Ministru Sforzi gre predvsem, da bi odpravili nekatera mirovna določila, zlasti kar se tiče vojaške oborožitve in pa tržaškega vprašanja. Do sedaj pa Sforza ni še prejel odgovora.

Schumanov načrt podpisan

Pretekli terek so v Parizu zastopniki šestih držav, ki so pristopile k Schumanovemu načrtu, podpisali to znamenito pogodbo. Zadnje dni so še nekaj popravili, vendar so v bistvu pustili tako, kot so se že prej domenili. Pri tem je prav za prav najtežja stvar, kako rešiti vprašanje Posarja, ki je stalna sporna točka med Nemčijo in Francijo. Za sedaj so se temu vprašanju ognili tako, da so pustili odprto, naj prihodnja mirovna konferenca z Nemčijo določi, kako in kaj s Posarjem.

Sveta stolica in Filipini

Filipinska vlada je sklenila upostaviti s sv. stolico diplomatske odnose. V ta namen je ustanovila pri sv. stolici izvenredno in polnoomočno poslanstvo. Sv. stolica je s svoje strani odprla v glavnem filipinskem mestu Manili apostolsko nunciaturu.

Na Madžarskem težave s kruhom

Z odlokom madžarske vlade je bilo te dni uvedeno racioniranje kruha v vsej Madžarski. Vsak potrošnik bo dobil četrto kg kruha na dan in 1200 gr moka na mesec. Skrčeni so bili tudi obroki mesa in mesnih izdelkov v Budimpešti.

Doslej so potrošniki dobivali na teden 300 gramov mesa ali gnjati, vsak nadaljnji družinski član pa 250 gr. Ostali mesni izdelki so bili v prosti prodaji. Odslej bodo potrošniki dobivali na teden 200 gr mesa in 100 gr mesnih izdelkov.

KULTURA

Predstava Fodorjeve „Mature“ v Trstu

V nedeljo zvečer se je zbralo v koncertni dvorani Ljudskega doma toliko Slovencev, kot jih že dolgo nismo videli. Žal, da jih je moralo mnogo oditi, ker ni bilo prostora. Slovenski oder je ta večer igral izredno duhovito veseloigro madžarskega dramatika Ladislava Fodorja »Maturas«.

Danes ne bomo ocenjevali te predstave, ampak poročamo samo o res velikem prazniku, ki je bila ta predstava za tržaške Slovence. Že nekaj dni pred predstavo so ljudje pobrali vsa razpoložljiva vabila, tako, da so bili mnogi v nedeljo prav slabe volje, ker ni bilo več možno dobiti nobenega. In ko je prišla nedelja, so mnogi meščanje hitro zaključili izlete, čeprav je bil dan ves sončen in lep ter so prihiteli v mesto, da ne bodo zamudili igre. Eno uro in pol pred pričetkom so že čakali na pločnikih pred dvorano, potem pa so zasedli disciplinirano svoje sedeže in ne strpno čakali začetka.

Ko so žarometi razsvetlili pozorišče in so se pojavili prvi igralci na odru, ja zavladala v dvorani tišina, da bi slišal muho, ki bi brenčala nad glavami. Veseloigra je polna toplih prizorov, duhovitih domisljic, sijajnih tipov s profesorske zbornice. V režiji prof. Jožeta Peterlina so igralci vse

tako lepo in dovršeno zaigrali, da so tri ure minile kot bi trenil. Val navdušenega odobravanja in ploskanja se je sprožil ob koncu dejanj in celo sredi prizorov. Nesmejane obraze, polne zadovoljstva si srečeval potem na tramvaju in na Korzu, koder si šel. Tako lepega in resnično prijetnega kulturnega užitka že zlepa nismo v Trstu imeli.

Te kulturne slovenske manifestacije, ki bo gotovo imela v naših rojakih še topel odmev dalj časa, smo zares veselili. Pozdravljamo Slovenski oder in čakamo na novo predstavo, oceno pa bomo priobčili prihodnjic.

Zdi se, da bi bilo zelo pametno, da bi predstavo ponovili, ker je zanjo mnogo povpraševanj in zanimanja.

A. Št.

Te dni je izšla v Trstu 2. številka kulturne revije „STVARNOST“

NAŠA GOVORICA

O »BOTEGAH« in »STACUNAH«, »KARAMELAH«, »BETONIH«, »ŠALŠI« PA SE OD DRUGE RUOBE, KI JO DOBIMO TAM

Kako pa je mogoče vse to skupaj spraviti pod en sam naslov, se boste vprašali. Nič čudnega! Saj vsak dan hodimo v botogoe in v štacuno, zdaj po »karamele«, zdaj po »betone« in »botonke«, a ni dneva, da bi pozabile naše gospodinje na »šalšo« in na še drugo ruobo od kuhnje, kot pravijo po tržaških predmestjih. So pa te tuje besede tako vsesplošno v rabi na Goriškem in Tržaškem, da je zares žalostno. Napravimo vendar že konec takemu hlapčevanju tuji besedi! Zuebimo se zares nepotrebnih izposojenk in nadomestimo jih z lepimi domačimi besedami!

O »botogah« in »štacunah« je že kar škoda zgubljeni besede. Naši otroci že lepo govore o t r g o v i n a h, kot se lepo učijo v šolah, le med nami odraslimi, ki smo bolj starokopitni in radi hvalimo ranjko Avstrijo in njenega Franca Jožefa, so še krepko zasidrane »botogee« in »botogarije«, »štacune« in »štacunarje«. S tem pa prav mi dajamo naši mladini najslabši zgled in jo sami kažemo, kako smo hlapčevski in kako moramo hlapčevati tuji govoric!

Pri nas je tako: cucelj iz ust pa »karamelec« v usta, samo da izkažemo otroku ljubezen. Silno radi imamo vsi otroke in vse bi jim dali. Menda tako ne ljubijo starši otrok nikjer po Sloveniji kot pri nas. To nam je samo v čast, kaj ne?! Nisem zobozdravnik, da bi vam odsvetoval tako ravnanje; sicer pa sami gotovo dobro veste, da si s sladkarijami hitro pokvarimo zobe. Meni gre le za besedo »karamele« in nič več! Saj te besede ne potrebujemo! Saj imamo »sladkorke«, pa tudi »bonbone«, če je to že treba po tuje povedati. Le sosedovih »karamele« nikar ne ližimo, ker so nam močno nevarne! S l a d k o r, s l a d k o r e k i !

Zdaj pa še nekaj za šivilje. »Betune« in »betunke« rabijo dan na dan. Ali bi ne rekle raje po naše? Kako pa je po naše, se morda vprašujejo in ne zastoj. Saj lepo slovensko besedo za »betune« in »betunke« zelo redko kdaj slišiš. Pri nas že ne, gori proti kranjski meji pa itak poznajo le »knofee« in »knofelee«. Lepa slovenska beseda pa sameva po knjigi, v živi rabi jo najdeš le po šolah. G u m b a, g u m b u... Če jih je več, so to g u m b i... Nimam prištitih g u m b o v. Manjka mi g u m b na sukniču... Preštejte si g u m b e, če vam ne manjka kateri!

»Betunke« seveda ni kranjska »knofelee«, kot so šivilje gotovo že pripomnile mojemu pisanju, če ga je katera sploh brala. Saj veste, danes ljudje zelo malo berejo. Šivilje pa še celo, ko si cele dneve kvirajo oči s šivankami in komaj čakajo, da si sprostijo oči od dobrega gledanja... »Betunke« se pravi lepo po naše b u c i k e. Šivilje spenjajo z njimi obleke. Z b u c i k a m i. Kaj so pa potem kranjske »knofelee«? Tako čudno zveni, kot da bi govorili o »kranjskih klobasah«. Saj jih poznate. Tudi v Trstu jih prodajajo. »Knofelee« pa boste zastoj iskali po Trstu in Gorici. Pri naših trgovcih bo treba že drugače vprašati. »Ago di šikureca« homo rekli, pa nam bodo postregli, kot si želimo. Vse prav, dokler pravimo v italijanskih trgovinah tako. Med nami pa se taki stvari pravi drugače. Po naše, po slovensko. Morda ste pa že sami uganili, kako. Še ne? Prihodnjic vam povem tudi jaz in še marsikaj zanimivega o »botogarski ruobi«...

Dotlej pa nasvidenje!

Dr. ALOJZIJ REMEC:

LETA 1682...

»Vkljub vsemu temu slutim težko, bridko bodočnost.«

»Ne bojite se, Katarina! Prepodite vse zle misli!«

»Kako bi mogla to storiti, ko bo krog nas vsepovsod gospodarila smrt! Tudi kmetje so ljudje?«

»Seveda... Škoda je vsakega, ki ga kuga pobere. Ne bo več robotal in na ponilad zastane vse delo. Toda predragociti se ne da.«

Skomizgnil je z rameni, poljubil grofici roko in odšel.

Zunaj se je večerilo, tudi Katarini je legal v dušo težek mrak.

Črna smrt je razprostrla nad vasjo svoje ledene peroti. Ljudje so umirali na čudne načine. Ta se je stresel, prevzela ga je slabost, legel je in brez trpljenja pokojno, vdano zaspal na veke. Drugi je začel blazneti na cesti, kolovratil je kakor pijan demov, nikogar ni več poznal. trepetal je

pred prikaznimi in pošastmi, ki jih ni nihče drug videl nego on sam, divjal ob bolečin in po dolgem, ljutem boju storil strašno, mučno smrt.

Ljudstvo je trepetalo pred neznano morilko, ki je zbirala nenapovedana po bliskovo svoje žrtve med starimi in mladimi, bogatimi in reveži.

Le Rok Križaj se smrti ni bal. Obhajal je zdrav in vesel že četrto sedmino Vrabčeve smrti in svojega gospodarstva v krmi ob cesti.

Pogrebecem, ki so bili spravili Vrabca in Velikonjo, je bil dan vsakemu cekin, pri njem je bilo zavetišče vseh malopridnežev in vseh tistih, ki so obupali nad življenjem in v veseljačenju in pijanosti pričakovali, kdaj pride vrsta nanje, da jih pobere kuga.

Križaj je hodil semintja, na glavi je imel Vrabčevo čepico, krog telesa njegov predpasnik, pod njim debelo mošnjo denarja.

»Pijte in jejte, prijatelji!« je zakričal véasih med šumečo množico. »Zakaj veliki dnevi so prišli, dnevi plačila in povračila. Rok Križaj, potepuh in malopridnež, po-

GOSPODARSTVO

Zapadna Evropa se gospodarsko organizira

Kot je znano čitateljem, je Evropa razdeljena v dva tabora: v zapadnega in v vzhodnega. Slednji je politično in gospodarsko organiziran pod knuto komunizma. Tabor zapadnih držav je politično organiziran v okviru Atlantskega pakta, z gospodarsko organizacijo pa so komaj začeli.

Prvi korak k gospodarski organizaciji zapadne Evrope je bil Marshallov plan, ki predvideva poleg ameriške pomoči tudi večje gospodarsko sodelovanje med posameznimi državami. Doseženi uspehi so do danes velikanski, saj je danes v teh državah proizvodnja gospodarskih dobrin višja kot je bila pred zadnjo vojno.

Drugi važen korak k sodelovanju je Schumanov načrt oziroma tako imenovani »spole jekla in premoga«. K temu dogovoru so pristopile Italija, Francija, Zapadna Nemčija in države Beneluxa (BElgija, NEderlande, LUksenburg). Ravno v teh dneh je bil dogovor podpisan in sedaj sestavljajo različne komisije izvedencev, ki bodo morale poskrbeti, da se dogovori izpolnijo brez posebnega trenja. Predvideno je namreč, da bo po petih letih med navedenimi državami trgovina z jeklom in premogom popolnoma prosta vsake carine. Kaj pomeni to za Italijo, ki skoraj nima domače proizvodnje ne jekla in ne premoga?

Sedaj pa se vrši že velika propaganda, da bi se ustanovila interesna skupnost (to-rej zopet »spole«) med vsemi zapadnoevropskimi državami glede najvažnejših kmetijskih pridelkov, predvsem glede krušnih žit, sladkorja, vina in mlečnih izdelkov. V tem oziru je bilo že več sestankov med kmetijskimi organizacijami posameznih držav in ideja naglo pridobiva zagovornike v merodajnih krogih.

Žitno slamo sežigajo

marsikje na svetu, ker ne predstavlja take vrednosti kot pri nas. Tako sežejo skoraj vso slamo tudi v Kanadi, ki pridelava letno približno pol milijarde q slame. Sedaj pa je tudi v Kanadi nastalo stremiljenje, da se ta mrtev oziroma neizrabljen kapital izrabi in zato skušajo iz slame delati predvsem celulozo in jo rabiti za proizvodnjo pisemskega papirja.

Dajaj perutnini železne galice

Železna galica je deloma hrana, še bolj pa je važna kot razkužilo. Kdor jo redno daja perutnini, ne pozna boleznj in svojih kurnikih.

Priporočljive pa so in tudi učinkuje prav majhne količine. Za 10 glav premešaj med krmo polovico čajne žličke železne galice (solfato di ferro), to pa vsaki dan.

Železna galica je zelo po ceni, saj je dobiš nad 2 kg za 1 kg koruze.

Imaš že doma modro galico in žveplo?

Kmalu bo nastopil čas, ko bo treba vzeti v roke žveplalnik in škropilnico na hrbet. Zato pa moraš imeti doma vse pripravljeno. Najprej bo potrebno žveplati, in sicer čim bodo poganjki dva prsta dolgi. Oidij ali grozdno plesen preprečimo samo z zgodnjim žveplanjem.

Zapomni si, da peronospora in oidija ne znamo zdraviti, vsled česar jih moramo preprečiti. Je slabše kot z jetiko, katero preprečimo lahko, ozdravimo pa zelo težko.

Ameriški kapitalisti izginjajo

Od ameriških bogatašev so znana imena Carnegie, Rockefeller, Morgan, Ford, Du Pont in druga. Mnogi od teh so posedovali na stotine milijonov dolarjev, nekateri so bili celo milijarderji, kar pomeni, da so imeli nad 1000 milijonov dolarjev.

Podjetja, ki so jih zgradili ti milijarderji so sicer ostala in se razvijajo še naprej, a dediči niso več tako veliki bogataši, kot njihovi očetje. Za to je poskrbel ameriški davčni zakon, ki je zelo oster za vse dediščine. Dočim se plača od malih dediščin le majhne pristojbine, so nekatere velike dediščine prizadete z velikimi odstotki, in sicer do 75% in v posameznih slučajih še čez. Tako se zgodi, da poseduje oče recimo 1000 milijonov, a da ostane sinu samo 250 milijonov (in manj), ostalih 750 milijonov je pobrala država. Tako se je skrčilo bajno bogastvo vseh zgoraj navedenih bogatašev.

Tako oster davčni sistem na dediščine ima tudi Anglija, kjer izginjajo tako imenovani »baronetie«, ki so imeli svoje gradiče raztrešene po deželi. Z davki so izgubili gradiče, kjer so danes urejena

Naša šola in šolniki v Trstu

Slovensko šolstvo na Tržaškem še vedno nima onega položaja, kot bi mu pripadalo v urejenih demokratičnih razmerah. Po šestih letih, kar je znova zaživelo, še vedno ni urejen in zasiguran trajen obstoj šol, niti niso razpisana stalna mesta ne na osnovnih, ne na strokovnih in niti ne na srednjih šolah. Iz leta v leto se je treba boriti za vsako vzporednico, zaradi česar trpi pouk dolge tedne v začetku šolskega leta. Prav tako ni urejen položaj učiteljev, profesorjev, služiteljev in u-

različna zavetišča za otroke, za onemogle in stare, ter druge ustanove, ki naj koristijo skupnosti.

Si odstranil koruzo?

Zakon predpisuje, da bi morala biti porabljena ali uničena vsa koruznica — koruzna slama, posebno pa stebila — letos do 15 aprila, v splošnem pa do konca aprila. Ta zakon je bil izdan zato, da bi se onemogočilo širjenje koruznega molja in koruzne večše.

Če še nisi poskrbel za to, poskrbi takoj, da ne zapadeš kazni. Če imaš kje kako strešico ali ograjo iz koruznih stebelj, pazi, da so ta stebila razkužena.

Če hočeš imeti debelo čebulo

in česnik, potem zrahljaj zemljo okoli njiju. V zabiti zemlji se ne moreta razviti.

Rahljanje zemlje s pletvijo pa je potrebno pri vsej povrtnini, pa tudi na njivah. Le v zrahljano zemljo lahko pronikne zrak in vlaga, ki sta predpogoj za pridobitev zadovoljivega pridelka.

Vinski pridelok v Italiji

je v zadnjih 15 letih bil najvišji l. 1939., ko je presegel 42 milj. hl, najnižji pa l. 1945., ko je znašal komaj 29 milj. hl. Lansko leto je znašal 36.334.000 hl in je bil za milijon hl višji kot l. 1949.

pravnega osebja. Da se temu odpora ne da se pospeši rešitev teh problemov je Zveza uslužbenecv slovenskih šol na STO-ju pred kratkim naslovila na vsa merodajna mesta spomenice, v kateri zahteva nujno rešitev problema zavarovanja, stalnih mest, nameščenja in drugih dnevno aktualnih vprašanj. Kot nam je znano, je Zveza trdno, odločena, da ne odstopi od pravic slovenskih šolnikov in se bo poslužila vseh mer, ki so ji po zakonu dovoljeni.

Odpor proti komunizmu na Kitajskem

(Nadaljevanje in konec)

Kmetije in delavci pomagajo gverilcem

Znano je, da je partizansko gibanje nemogoče, če ga ne podpirajo prebivalci in zlasti kmetje. Willis Etter, funkcionar Ameriške zveze dela in svetovalac sindikalne zveze svobodne Kitajske, poroča, da se nezadovoljstvo v matični Kitajski vedno bolj širi in da delavci ter kmetje z veseljem pomagajo agentom nacionalistične vlade in predstavnikom sindikalne zveze svobodne Kitajske. Novačenje kmetске mladine, ki je postalo potrebno zaradi imperialistične pustolovščine na Koreji, je vzbudilo veliko nezadovoljstvo in ravno tako veliki davki. Mnogo mladih ljudi se je raje pridružil partizanom kot da bi šli na Korejo. Etter piše, da je komunistični režim na Kitajskem tako šibek, da bo mogoče trajal le še kratek čas. Komunistična propaganda nima več uspehov. Ubogi ljudje, ki so verjeli v lažne komunistične obljube, so popolnoma ozdravljeni od svojih iluzij. Življenjska raven še ni bila nikoli tako nizka in vojaki, ki so svoj čas dezertirali iz nacionalistične vojske in se pridružili rdečim armadam, bežijo z nova iz rdečih vrst.

Režim izvaja vedno večji pritisk

Henry Licherman, dopisnik »New York Timesa«, poroča iz Hong-Konga, da se je

po nedavnih izgubah na Koreji vedno bolj razkrinkal diktatorski značaj komunističnega režima. Policijsko nadzorstvo je podvojeno. Bivši častniki nacionalistične vojske, ki so prestopili k rdečim četam, in drugi ne popolnoma zanesljivi posamezniki so bili neizprosno odstranjeni. Na vlakih in v tovarnah mrgoli vedno več komunističnih stražnikov in ravno tako se vedno bolj večja število tehnikov, sovjetskih generalov in tajnih agentov.

Razočaranje kitajskih intelektualcev

Kot piše Rodney Gilbert, dopisnik revije »Life«, so doživeli največje razočaranje intelektualci. Ti so najstrožje kritizirali Kuomintang in Čangkajska in živahno simpatizirali z levitarsko ideologijo. Zdaj so izgubili vse svoje iluzije. Mnogo jih je pobegnilo in ti pripovedujejo o neverjetnih krutostih. Ljudje, ki živijo v svobodnem svetu, dobivajo pisma od prijateljev, katerim ni uspelo pobegniti. Gilbert navaja eno od teh pisem, v katerem piše kitajski intelektualec, ki je ostal pod komunističnim jarmom, svojemu sorodniku sledeče strašne vrstice: »Ne vrni se. Tudi če moraš spati z mišmi v kanalu, bodi prepričan, da si v boljši družbi kakor če bi bil tukaj.«

majhen, star možakar.

»Kaj bo gosposka?« je zakričala vesela družba. »Grad je zaprt in človek se blizu ne sme. Iz luknenj ob vhodu mole puške in pisar kriči, da ukaže streljati, če le koga ugleda. Gosposke ni več.«

»Včeraj je prišel neki človek iz Gorice vprašati, kaj je z nami.« je vpraševal Križaj. »Pa kaj menite, da je prišel v hišo. Tam na cesti je stal, na obrazu je imel krinko in namesto nosa velik kljun, da sem s težavo razumel, kaj hoče. Jaz sem stal lepo na pragu, on pa je pisal tam sredi ceste, in ko sva končala, je bežal, kakor bi ga veter nesel.«

»Kaj pa je hotel?« je vprašal župan.

»Po vas je vprašal, pa sem mu dejal, da sem jaz župan. Lepo sva se pomenila in verjel mi je tudi vse.« se je smejal Križaj.

»O ti nevernik, brezbožnik!« se je jezil župan. »V teh bridkih časih si zopet prišel med nas, izkušnjavec.«

»Ne jezite se, oče župan! Če želite mero vina, vam ga dam zastoj!«

Oče župan pa je pljunil prede in odšel.

»Pijmo in veselimo se sami! Smrt pride

in ne izbira, koga naj vzame. Danes si zdrav in vesel, a kihneš, mrzab te stresa in zvečer boš mrtev in črn... Pijte in veselite se, danes živite, jutri ne boste več!«

Tako se je smejal Križaj in njegov smeh se je širil, kakor bi se sam vrag rogal in režal.

Vas okrog pa je bila tiha, žalostna, mrtva...«

Skoraj vsako uro je zvonil srednji zvon. Grobar je kopal velike grobove. Kar jih je kuga čez dan vzela, so jih zvečer skupaj pokopali. Pogrebecv ni bilo, le župnik je molil ob jami z otožnim, tihim glasom, grobar je mrmral, mežnar vzdihoval.

Prišel je večer, sonce se je pomaknilo vse krvavo za daljne megle, s polja so se vračale vrane proti gozdu, po dolini so plavale sence kakor pošasti.

Po vasi so zamigljale motne luči. Ljudje so molili rožni veneč in se priporočali sv. temu Roku.

Kjer so imeli bolnika, so bili zbrani vsi krog njegove postelje in mu priporočali dušo, kajti vedeli so, da ne ozdravi več, kogar si je izbrala črna smrt.

Vzbudile so se zvezde na nebu in gledale

Z G O R I Š K E G A

Ob vrnitvi podobe svetogorske Matere božje

Naknadne vesti z onstran meje popolnoma potrjujejo naše zadnje poročilo o prenosu milostne podobe M. b. na Sv. goro, zlasti načrtno oviranje civilnih oblasti, ki so določile prav za nedeljo 8. aprila, to je na dan svetogorskih slavnosti, razne obveznosti: Vsi vojaški obvezniki do 45. leta starosti so se morali javiti na sedežu pristojnih občin zaradi popisa; zaukazano je bil nabor konj in popis vse vprežne živine; srednješolski dijaki so imeli izlet v Ljubljano; ajdovski vlak je bil skrčen samo na dva osebna voza ter na enega živinskega, in enako tudi drugi vlaki, ker so morali vsi ostali vozovi nemudoma v Planico, kjer so se vršile tekme; v te vozove so pa sprejemali samo delavce in drugim niso izdajali listkov za Gorico.

Vse postaje so bile natrpane z ljudmi, a ko je prišel vlak, so izstopili mladeniči, ki so branili ljudem na vlak. Nastalo je kričanje in prekanje. Mnogi so se nevoljno vrnili domov, drugi pa so šli peš ali

s kolesi proti Sv. gori. Toda ceste v Novi Gorici in v Solkanu so bile zastražene, tako da so se morali romarji prebiti dalje le po stezah ali preko njiv in gozdov.

Jugoslovanske komunistične oblasti so tako zamudile izredno priliko, da bi se rehabilitirale pred lastnim ljudstvom ter dokazale svetu, da vlada v Jugoslaviji popolna verska svoboda. Titov komunizem je tako spet dokazal svojo brezbožno naravo in izpričal, da so neresnične vse vesti o nekem popuščanju ter o verski strpnosti, ki naj bi se polagoma uvajale kot posledica jugoslovanske politične preusmeritve na Zapad.

Titov režim si s sličnim slepim nastopom samo škoduje, ker povzroča nevoljo ter odpor pri lastnem ljudstvu, ki se čuti žaljeno in teptano v svojih najsvetovnejših čustvih, in ker nesporno dokazuje zunanjemu svetu, da so vsa zagotovila o spoštovanju osebnih svoboščin v Jugoslaviji čisto navadna sleparija.

Prihodnji kulturni večer v Gorici

PRIHODNJI PROSVETNI VEČER V GORICI BO V SREDO 25. APRILA OB 8h ZVEČER V OBICAJNIH PROSTORIH. NA SPREDU JE PREDAVANJE O RAZVOJU SLOVENSKEGA ŠOLSTVA V GORICI OD POČETKOV DO DANASNHJH DNI. PREDAVANJE BO IMEL PRIZNANI GORIŠKI SOLNIK.

10. kulturni večer v Gorici

Dne 11. aprila smo imeli v Gorici svoj 10. prosvetni večer, katerega se je udeležilo izredno veliko število ljudi. Na sporedu je bilo namreč predavanje salezijanca Mirka Rijavca o Ekvadorju in o tamkajšnjih razmerah. Č. g. Rijavec nam je govoril prav res lepo in duhovito o življenju, težavah in tudi o veselju v tamkajšnjih misijonih. Razni dovpti in pripovedovanje o osebnih dogodivščinah je spravilo poslušalce v res prijetno razpoloženje. V veliki udeležbi smo pa videli živo zanimanje našega ljudstva za katoliške misijone, ki, kljub sedanemu nočnemu protiverskemu valu sodobnega materializma, noče zamreti.

Č. g. misijonar je naš goriški rojak, kajti rodil se je v Boveu. Njegov oče je pa pristen Vipavec iz Kamenj. V ekvadorskih misijonih je deloval polnih 22 let. Ko si okrepi svoje zdravje, se ponovno vrne med svoje Kivarece.

Iz življenja Marijine družbe v Gorici

Drugo nedeljo po veliki noči, ko praznujemo praznik dobrega Pastirja, je goriška dekliška Marijina družba imela lepo slavnost. Vršil se je sprejem novih članic v Marijino družbo. Na sprejem so se lepo pripravili z vzornim tednom, ki so se ga družbenice tudi dobro udeleževale. V Marijino družbo so bile sprejete štiri dekleta, med kandidatinje devet, v Marijina vrtec pa sedem. Dekliški Marijini družbi želimo, da bi pod novim voditeljem še bolj pomladila svoje vrste in da bi vedno ostala v prvih vrstah naših katoliških organizacij.

Nov vzgojni zavod v Gorici

V nedeljo je bil otvorjen v bližini Stan-dreža pri Gorici novi zavod »F. Filzla« za otroke begunce iz Istre. V ta namen so prišle v Gorico razne osebnosti in tudi »sezulja« iz raznih krajev Italije. Čas bi bil, da bi vlada poskrbela nekoliko tudi za slične zavode za Slovence — sodržavljanec.

kakor solzne oči na dolino in na žalost v njej.

Tam daleč po cesti pa je romal popotnik. Vse blažene in pokojne so bile njegove misli, v duši je gorel še sijaj Italije in lepota Španske. In bilo mu je kakor bolniku, ki je šel bolan na hožjo pot in se vračal zdrav, ker ga je ozdravilo nebo. Tuj in nepoznan se je vračal v domovino in čim bliže je bil doma, tem veseljeje je bilo sree. Ali se ni bila Gorica praznično oblekla na čast njegovemu prihodu? Ali ni zanj donelo zvonjenje iz vseh cerkva v pozdrav? Tako se je vpraševal, ko je korakal po prašni cesti popoldne proti mestu, ki ga je pozdravljalo vse ozaljšano in pozlačeno z večernim soncem. A varal se je — izvedel je, da bo drugi dan procesija, da bi Bog odvrnil od mesta kugo, ki se je počasi, a gotovo bližala po Vipavski dolini.

On pa se ni ustrašil. Romal je dalje, že tisto noč je hotel potrkati na domača vrata, ubog in neznan kakor berač, ki prosi prenočišča. Pridejo mu odpreti in nihče ne bo poznal več njega, ki se vrača kot spokornik v raševini, a je gospodar lepega

doma, zlahten brat zlahtnega brata, plemenit mož plemenite žene.

— O Katarina, kako me sprejmeš in objameš po dolgih letih, ko ne spoznaš! — In ti, Ludovik, ali se ne boš sramoval, da sem prišel tako ubog in raztrgan nazaj? — Pa zasije jutro in dan, ko konča moja pokora, oblečenem se v žamet in opuščenem svoj meč in v dvorani, kjer se je zgodil greh, se objamemo in homo slavili praznik odpusta. Saj bi bile solze pokore že izbrisale sadove krvi, ki jo je nehote prelil moj meč...

V takih mislih je dospel popotnik do vasi.

— Bogve, kako je v teh krajih, kaj se je vse zgodilo, kar sem bil jaz po svetu? — se je nenadoma vprašal.

Niti nislil ni nikdar doslej, da bi se bilo kaj predrugačilo, da bi ga ne čakala žena in brat kakor prvi dan, ko ju je bil zapustil.

Nenadoma mu je legla tesnoba na sree, koraki, prej jadrni in mladeniški, so postali počasni, trudni, kakor bi šel starec po cesti in bi ga bila napadla slabost.

Čudno žalostna je bila vas, nekje je

pri izberi kandidatov, kajti od njihovega sedanjega zadržanja je odvisna bodoča uprava naših slovenskih občin v Italiji.

Kaj tobak dokazuje

Kazenski oddelek goriškega tribunala se je v torek 10. t. m. bavil z dvema prime-

roma tihotapstva tobaka in cigaret s Svobodnega tržaškega ozemlja v Italijo. V enem primeru je prišlo tudi do obsodbe tihotapev. Pa pravijo, da suverenost Italije nad Trstom ni nikoli prenehala...

S T R Ž A Š K E G A

MEŠANI KOMORNI ZBOR »ŠKRJANČEK«, TRST. Dvorana Zvezniške vojaške uprave, Ljudski dom. Sobota, 5. maja 1951 ob 21. uri

Lirični večer slovenske umetne in narodne pesmi

Dirigent: Ludvik KLAKOČER

Sopran: Milena ČEKUTOVA

Bariton: Marjan KOS

Vstop z vabilom. Vabila dobite ob 24. aprila dalje pri članih zbora ter: v Trstu: trgovina Lupše, vogal ulice Coroneo in Rismondo, na Opčinah: trgovina Podobnik in Meržek, v Nabrežini: trgovina Kosmina, v Barkovljah: drogerija Scheimer, na Bazovici: trgovina Mahnič, v Dolini: na običajnem mestu, v Gorici: kavarna Bratuž.

Ker bo na razpolago le omejeno število vabil, si jih preskrbite takoj v začetku razdeljevanja.

Če se v Gorici nabere dovolj ljudi, se organizira prevoz s avtobusom.

Zaključni Slovenski večer

V četrtek, dne 26. IV. bo 14. in zaključni slovenski večer Slovenske prosvete v Trstu. Ta večer bo posebno slovesen. V predavanju bomo pregledali zgodovinsko pot slovenskega naroda, ki je šla za zadinjenjem. Mešani pevski zbor bo pel, člani Slovenskega odra pa bodo recitirali najlepše odlomke iz naše književnosti. Pridite, da bomo čim boljše zaključili naše letošnje kulturne večere in pregledali načrte za prihodnost! Začetek ob 19,30.

Svetoletne slovesnosti v Bregu

Preteklo nedeljo so verniki tržaškega Brega skupno opravili pobožnost za svetoletne odpustke. Bil je dan poln sonca in pomladnega veselja. Okrog 600 kristjanov je bilo v procesiji, ki jo je vodil msgr. Kramarič v spremstvu dekana č. g. Silvanija in vseh duhovnikov z Brega. Na vsej poti smo obiskali štiri postajne cerkve. Bilo je toliko lepe in glasne molitve, petja, zvonjenja, da moremo biti dobremu Bogu le hvaležni za ta veliki dan nadnaravne bližine in milosti. Res, da je bila pot za naše številne male romarje-šolarje nekoliko predolga, a so jo junaško in splošno lepo zbrano v molitvi prehodili. Mali otroci so zlasti lepo molili za mir. Naj nas vse Bog usliši!

Za to izredno svetoletno slovesnost so duhovniki tržaškega Brega razposlali svojim vernikom posebno tiskano vabilo. To je nekatere, »ko niso nikoli proti vero, zelo presenetilo. Ti ljudje namreč mislijo, da bo vere vsak čas konec ali da je vsaj

v Bregu potisnjena v zakristijo. Pa zopet naenkrat taka procesija in to še pri bellem dnevu. (»Zadnjič so fatimski kip nosili vsaj ponoči okrog...«) Tako sedaj zopet tovariši vrtajo, kako bo treba naprej s plesi, filmi, časopisi in politiko razkristjanjevanja naše vasi, zlasti tiste »napadene«. Prvi maj bo lepa prilika za priproste čeblice, ki jim »piace« telovadba, ki jim »piace« petje, pa če tudi pod srpom in klavdom. Ko bodo Slovenci v Bregu spoznali, da je edino prava pot tista, po kateri so hodili naši verni in zavedni pradedi, le tedaj se bo vreme v teh vaseh v resnici zjasnilo in našo zemljo in našo besedo bomo s ponosom izročali potomcem. Vse drugo je pot v sužnost!

Darovi za sklad L. Kemperleta

Dar vernikov cerkve sv. Vincencija v Trstu 1100.— lir

Srčna hvala!

mrmral Križaj.

»Saj pojdem še nocej dalje... Samo dovoli, da se odpočijem in izpijem merico vina. Dolga pot, slaba vest, zato se me usmili, prijatelj!« je prosil popotnik.

»No, naj bo! Dolga pa te ne obdržim, zakaj spat se mi mudi...« se je dal preprositi Križaj, prinesel merico vina in sedel nasproti gostu.

»Ali je že dolgo bolezen v vasi?« je vprašal popotnik, ko je pokusil vino.

»Dolgo. Meseč dni že...« je odgovoril Križaj.

»Ali je že mnogo ljudi pomrlo?«

»Vse polno. Skoraj v vsaki hiši kdo...«

»Kako se pa čuvate boleznij?«

»Kako?.. Vrag vedi kako... Bolezen je bolezen, prime in umori človeka, če sedi za pečjo, ali pa če hodi okrog. Kresove žgejo po poljih, da dim in ogenj prezeneta strupeni zrak, ki dela kugo, kakor pravijo učeni ljudje... Pa vse skupaj ne pomaga nič...«

»Kaj pa gosposka?« je vprašal popotnik pozorno.

»Kaj jaz vem, kaj misli in dela...« je oprezno odgovoril Križaj. »Saj je ni blizu

ŠPORT

Nedeljsko nogometno prvenstvo: večjih presenečenj ni bilo!

Točnejši pregled o stanju v 1. razredu (Serje A) dobimo, če si ogledamo vrstni red. Številke pomenijo »točke« iz 31. odigranih tekem:

1. MILAN 53; 2. Inter 49; 3. Juventus 45; 4. Lazio 40; 5. Fiorentina in Como 36; 7. Bolgna 34; 8. Napoli 32; 9. Novara, Palermo, Atalanta ter Pro Patria 27; 13. UDINESE in Torino 26; 15 TRIESTINA 25; 16. Padova in Sampdoria 24; 18. Genoa 21; 19. Roma 20; 20. Lucchese 19.

□ V Težkih škripcih je bil Milan v Bologni, vendar je dosegel važen remis (0-0). Tudi odprna Fiorentina je postala žrtev milanske enajstorice Inter (2-0). — V Palermu je občinstvo prisostvovalo »vstajenju« lanskih prvakov, ki so napolnili malho ogorčenim Sicilijancem (5-1). — Lazio z zmago na tržaškem polju se je povzpela na četrto mesto. Celo skromni igralci iz Vidma so odnesli obe točki v borbi z vrom Čimo (2-0). — Torino je po dolgotrajnem »zabijanju« dosegel važen tehnični uspeh (2-0 proti Lucchese), medtem ko je Piola s krasnim golom odločno obrnil situacijo v prid Novari: Genoa ni prestal trde preizkušnje. — Roma je diktirala tempo in zadela dva gola, Pro Patria pa nobenega. — Sampdoria je »splašila« v prvem polčasu zaspane Napolitanee (3-1), Atalanti pa se je povsem obnesla obrambna taktika v tekmi s Padovo (0-0).

Radio Trst II.

Petek, 20. aprila: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Pogovor z ženo. — 20.30 Tržaški kulturni razgledi. — 21.00 Mojstri besede. — 20.10 Klavirski koncert prof. Mirce Sancinove.

Sobota, 21. 4.: 13.20 Šramel kvintet Veseli godei. — 18.15 Beethoven: Koncert za violino in orkester. — 19.00 Programski periskop. — 21.00 Sobotni variete. — 22.00 Koncert tržaškega komornega zbora.

Nedelja, 22. 4.: 9.00 Kmetijska oddaja. — 11.30 Aktualnosti. — 12.00 Od melodije do melodije. — 18.30 Oddaja za najmlajše. — 21.00 Z domače knjižne police. — 21.45 Operetni zvoki.

Ponedeljek, 23. 4.: 13.45 Polke in mazurke. — 18.45 Dvorak: Koncert za violino. — 19.00 Iz filmskega sveta. — 21.00 Koncert tenorista Dušana Pertota. — 22.15 Čajkovski: Simfonija št. 4.

Torek, 24. 4.: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Mamica pripoveduje. — 20.00 Čajkovski: Hrestac, suita. — 21.00 Vzori mladini: Neizprosno dejstvo v službi pravice. 22.00 Znani pevci.

Sreda, 25. 4.: 18.15 Saint Saens: Koncert št. 3. — 19.00 Zdravniški vedež. — 20.30 Naša žola. — 21.00 Vokalni kvartet Veseli bratci. — 22.00 Beethoven: Simfonija št. 4.

Četrtek, 26. 4.: 13.10 Slovenske narodne izvaja pevski duet. — 19.00 Slovenščina za Slovence. — 21.00 Radijski oder — Huxley Aldous: ČLOVESKA POTA nato Nočne plošče.

Petek, 27. 4.: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Pogovor z ženo. — 20.10 Vokalni koncert baritonista Marijana Kosa. — 20.30 Tržaški kulturni razgledi. — 21.00 Mojstri besede.

Sobota, 28. 4.: 13.20 Šramel kvintet. — 19.00 Programski periskop. — 21.00 Sobotni variete. — 22.00 Koncert mešanega pevskega zbora Tržaški zvon.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

in je tudi ne bo, dokler je nalezljivost...

»A grof? Ali ga ni v vasi?«

»Za grofa ne vem. Kdo bi v teh časih mislil na take ljudi...« je leno govoril Križaj, zazelhal in mežikal z očmi.

»Ali je na gradu?«

»Kje pa naj bi bil? Jaz vsaj ne vem, da bi bil kam šel...«

»Ni li na gradu še nihče umrl?«

»Doselej ni bilo slišati... Saj so dobro zaprti...«

Neznance je nehal izpraševati, izpil počasi vino, plačal in se poslovil.

Križaj pa je mrmral sam s seboj za njim: »Če me oči ne slepe, je to sam grof iz grada, o katerem so ljudje pravili, da je brata ubil in šel prosit papeža v Rim za odvezo. Slabo je oblečen, divja brada mu raste, nemara bi grajske rad presenetil. Vrag razumi to gosposko, toda vesel sem, da mi je šel izpod strehe. Zdej nemara vse izvoha po vasi, kako je, potem bo pa sodil. Toda Križaja ne bo več, o pravem času zapusti gnezdo in se izgubi v daljni svet.«

(Nadaljevanje)